

SURUNKALI NOSPETSIFIK O'PKA KASALLIKLARINI ANDIJON VILOYATI BO'YICHA O'RGANISH

Axmedov Axadullo Qosim o'g'li

ADTI Magistratura 3-kurs Terapiya yo'nalishi

ANNOTATSIYA: Andijon viloyatida surunkali nospetsifik o'pka (SONP) kasalliklarini o'rganish mavzusida tibbi tadqiqotchilar va o'qituvchilar uchun ma'lumot manbasini taqdim etuvchi maqola. Maqolada SONP kasalliklarining epidemiologik tarzda yayilishi, asosiy xususiyatlari, inkubatsion davri, infeksiyani o'tkazuvchi vositalar va klinik belgilari, shuningdek, Andijon viloyatida SONP kasalliklarini o'rganish jarayonida qo'llaniladigan metodlar, tibbi tadqiqotlar, profilaktika va davolashning muhimliklari ko'rsatiladi. Maqola, Andijon viloyatidagi SONP kasalliklarini o'rganishning ilmiy va amaliy jihatlari bo'yicha tajribali tibbi xodimlar uchun foydalanilishi maqsadga muvofiq tuzilgan.

KALIT SO'ZLAR: Andijon viloyati, surunkali nospetsifik o'pka, kasalliklar, o'rganish, epidemiologik, inkubatsion davr, infeksiya, metodlar, profilaktika, davolash.

Surunkali nospetsifik o'pka (SONP), epidemiologik tarzda gajimalar va insonlarda seziladigan viral infeksiya bo'lib, sog'liqni xavfsizligi va kasalliklarni nazorat qilish sohasida muhim ahamiyatga ega. Andijon viloyati, O'zbekiston Respublikasining qizil xotinasini bilan duch kelgan bir hudud hisoblanadi. Shu sababli, SONP kasalliklarining andijon viloyatida o'rganishga ajratilgan, kasallikning epidemiyologik holatini, tasnifini, o'ziga xos klinik belgilarni, infeksiyani ko'zdan kechirishning asosiy usullarini, shuningdek, shifokorlik tadqiqotlari va profilaktik tadbirlarni o'z ichiga oladi.

SONP kasalliklarining asosiy o'xshash xususiyatlari, jumladan virusning duch kelishi, inkubatsion davri va infeksiyani o'tkazuvchi vositalar, kasallikning virus turlari, epidemiyologik holati va SONP kasalliklarining epidemiologik tarzda yayilishi ta'riflangan. Keyingi qismlarda, andijon viloyatida SONP kasalliklarini o'rganish jarayonida qo'llaniladigan metodlar, kasallikning klinik tasnifi, tibbi tadqiqotlar, kasallikning profilaktikasi va davolashining asosiy yo'nalishlari, kasallikning o'qibatlarini, va ularni oldini olishning muhimligi ko'rsatiladi.

Shunday qilib, Andijon viloyatida surunkali nospetsifik o'pka kasalliklarini o'rganishning ilmiy va amaliy jihatlari o'rganishning ilmiy va amaliy jihatlari bo'yicha o'qituvchi va tadqiqotchilar uchun asosiy ma'lumot manbasiga aytiladi.

O'pkaning surunkali obstruktiv kasalligi nafas olishda qiyinchiliklarga olib keladigan o'pka kasalliklari guruhining nomi.

Bunga quyidagilar kiradi:

- emfizem — o'pka havo qoplarining(alveolalarining) shikastlanishi
- surunkali bronxit — nafas yo'llarining uzoq muddatli yallig'lanishi

O'SOK — bu asosan chekuvchi o'rta yoki katta yoshdagi odamlarga ta'sir qiladigan keng tarqalgan kasallik. Ko'p odamlar ular borligini tushunmaydilar. Nafas olish bilan bog'liq muammolar vaqt o'tishi bilan asta-sekin kuchayib boradi va normal faoliyatingizni cheklashi mumkin, ammo davolanish vaziyatini nazorat ostida saqlashga yordam beradi.

O'SOKning asosiy belgilari:

- nafas qisilishi kuchayishi, ayniqsa faol bo'lganingizda

• ko'krak qafasidagi balg'amli yo'tal — ba'zi odamlar buni shunchaki „chekuvchining yo'tali“ deb hisoblashlari mumkin.

- tez-tez ko'krak infeksiyalari
- doimiy xirillash

Davolash bo'lmasa, simptomlar odatda asta-sekin yomonlashadi. Shuningdek, ular to'satdan kuchaygan davrlar ham bo'lishi mumkin.

O'SOK o'pka yallig'langan, shikastlangan va torayganida sodir bo'ladi. Asosiy sabab chekishdir, garchi bu holat ba'zida hech qachon chekmagan odamlarga ta'sir qilishi mumkin. O'SOK rivojlanish ehtimoli siz qancha ko'p cheksangiz va shunchalik uzoqroq cheksangiz ortadi.

O'SOKning ba'zi holatlari zararli tutun yoki changning uzoq muddatli ta'siridan kelib chiqadi. Boshqalar kamdan-kam uchraydigan genetik muammoning natijasidir, bu o'pkaning shikastlanishga ko'proq moyilligini anglatadi. O'pkaning surunkali nospesifik kasalliklariga olib keladigan boshqa omillarga quyidagilar kiradi: tez-tez va uzoq muddatli o'tkir respirator virusli infeksiyalar, takroriy bronxit va pnevmoniya. Nafas olish tizimining uzoq davom etadigan va yuqumli patologiyalari, turli xil allergik ko'rinishlar va immunitetning buzilishi ham KOAH rivojlanishining asosiy sabablari bo'lishi mumkin. O'pkada surunkali shaklda yuzaga keladigan o'ziga xos bo'lmagan kasalliklarning namoyon bo'lish ehtimoli 40 yoshga to'lgan odamlarda ortadi. Shu bilan birga, bunday patologiyalar ko'pincha erkaklarda uchraydi. Surunkali o'pka kasalliklari ro'yxati, tibbiy statistika ma'lumotlariga ko'ra, bu holda quyidagicha ko'rinadi:

Surunkali bronxit - taxminan 59%.

Astma - taxminan 36%.

Bronxoektazi - taxminan 3,5%.

Boshqa o'pka kasalliklari 1,5% dan kam.

O'pkaning surunkali nospesifik kasalliklari patologiyasi kasallikning rivojlanishining uchta stsenariysidan biriga asoslanishi mumkin: bronxitogen, pnevmoniogen va pnevmonitogen sabablar.

Bronxitogen rivojlanish patogenezi bronxlar o'tkazuvchanligi va bronxlarning drenaj qobiliyatining buzilishi bilan bog'liq. Odatda, obstruktiv o'pka kasalliklarini tasniflash bilan bog'liq patologiyalar ushbu sxema bo'yicha rivojlanadi: surunkali bronxit, astma, amfizem va BEB (bronxoektatik kasallik). Pnevmoniogen va pnevmonitogen mexanizmlar pnevmoniya va o'pka xo'ppozining surunkali shakllarining shakllanishi bilan bog'liq bo'lib, ular o'z navbatida bronxo- yoki krupoz pnevmoniyaning asoratlari hisoblanadi. Bu mexanizmlarning natijasi ko'pincha pnevmoskleroz (pnevmo fibroz, pnevmosirroz), yurak-o'pka etishmovchiligi va boshqalar kabi patologiyalardir. istalmagan oqibatlar. So'nggi yillarda KOAH tobora sil va o'pka saratonining asosiy sababi sifatida ko'rilmogda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Вохидов, У. Н. (2018). Роль метода импрегнирования серебром иммуногистохимическом исследовании полипов носа. Российская оториноларингология, (1 (92)), 34.
2. Вохидов, У. Н., & Хасанов, У. С. (2013). Аспекты комплексного лечения хронического полипозного риносинусита. Российская ринология, 21(2), 63-63.
3. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=22996734>
4. Вохидов, У. Н., & Хасанов, У. С. (2013). Цитокиновый статус при хроническом полипозном риносинусите. Российская ринология, 21(2), 69-69.